

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Til Kerteminde Kommune

København den 25. april 2024

**Akademiraadets høringsvar til
Høring over Forslag til Lokalplan 303 for Kerteminde Midtby**

Sammenfatning

Akademiraadet anbefaler, at politikere og forvaltningen Bolig og Byggeri i Kerteminde Kommune ændrer metoden for undersøgelse og fastlæggelse af bevaringsværdige bygninger i lokalplanforslag nr. 303 Kerteminde Midtby således, at lokalplanforslaget følger SAVE-metoden og skaber mulighed for nabohøringer som en del af god demokratisk og forvaltningsmæssig praksis.

Om SAVE-metoden

SAVE kan anvendes til at kortlægge og vurdere byers og bygningers arkitektoniske, kulturhistoriske og landskabelige værdier. SAVE-undersøgelser kan give politikere og embedsmænd overblik over de arkitektoniske og kulturhistoriske kvaliteter, og være en hjælp, når der skal tages beslutninger om byudvikling, byomdannelse eller udvikles en arkitekturpolitik eller til oplysning af borgerne om, hvad der er bevaringsværdigt.

SAVE-metoden kan danne udgangspunkt for udpegning af bevaringsværdige bygninger og kulturmiljøer, ligesom det er et godt redskab for kommunernes byggesagsbehandling.

En selvopfundet klassificeringsmetode uden juridisk sikkerhed

Akademiraadet bifalder, at Kerteminde Kommune med lokalplan 303 ønsker at tage vare på de store kulturarvs værdier, som det velbevarede bymiljø i Kerteminde Midtby repræsenterer. Det grundige udkast til lokalplan viser en god forståelse for både skala, proportionering, symmetrisk komposition, materialer, farvesætning og bygningsdetaljer, som tilsammen skaber den helt særlige identitet, der ønskes bevaret, samtidig med, at Kerteminde Kommune ønsker at skabe muligheder for udvikling af bymidten. Men på trods af den gode intention, mener Akademiraadet, at der er flere problematiske forhold i lokalplanen, som på sigt kan forhindre den omfattende bevaring af bymiljøet, som netop er formålet med lokalplanen.

Akademiraadet mener, at det er problematisk, at Kerteminde Kommune, eller dens rådgivere, opfinder en ny klassificeringsmetode for fremfor at anvende SAVE-metoden, der bruges af landets øvrige 97 kommuner til at kortlægge og registrere bymiljøers og bygningers bevaringsværdi. Såfremt ønsket har været at skabe en mere forenklet klassificering end SAVE-metodens 9 skalartrin, findes der i mange kommuner allerede en udbredt praksis, der muliggør sammenlægning af

skalaværdierne til en forenklet skala. Når Kerteminde Kommune opfinder en ny metode, stiller det store krav til dokumentation af kvalitative begreber og juridiske definitioner, som ikke synes at være tilstrækkeligt afdækkede i lokalplansforslaget eller dets bilag. Dette kan på sigt stille både borgere og grundejere såvel som politikere og forvaltningen ringere ift. fortolkningen af plangrundlaget for bymidten.

Det mest alarmerende i den metode, der er anvendt er, at ordet ”bevaringsværdigt” ikke optræder hverken i lokalplanens overskrift, eller i beskrivelserne under de enkelte kategoriseringer. Det betyder, at den gængse juridiske praksis for bygningsbevaring, som er udviklet gennem mere end 40 år, de facto ikke er gældende. En anden alarmerende sideeffekt er, at der dermed ikke muliggøres borger- og nabohøringer ved større ombygninger eller nedrivninger indenfor lokalplansområdet. Det er et grundlæggende brud på den demokratiske retspraksis, og vil skabe meget usikre vilkår for Kertemindes borgere og ejendomssejere.

Et forældet arkitektursyn

På trods af de gode takter i store dele af lokalplanforslaget, findes der også væsentlige mangler i definitionerne af værdierne i ejendommene, som ikke repræsenterer den klassiske forståelse af et Kerteminde-hus på 1-2 etager, med rødt saddeltag, pudsede teglfacader og småsprodsede vinduer. Bygninger fra forskellige tidsaldrer fortæller historier om deres samtid og er en del af Kertemindes og vores fælles kulturarv. Ejendomme udført i danske funktionalistisk stil som fx Lange-gade 1 og 6, der begge i lokalplanforslaget er placeret i kategori 3 og dermed kan nedrives, er også af god kvalitet og værd at bevare, hvilket SAVE-metoden anerkender og muliggør.

Såfremt lokalplanforslaget vedtages, vil det være muligt at bygge nye ejendomme i Kerteminde, hvilket Akademiraadet bifalder, da midtbyen bør kunne udvikles og tilføjes nye funktioner og muligheder over tid. I lokalplanforslaget beskrives det, at disse ejendomme kan opføres i ”moderne arkitektur”. Men ved en nærmere gennemlæsning af lokalplanforslagets bestemmelser, er disse formuleret, så det i virkeligheden kun er muligt at bygge i pasticher af huse fra 1800-tallets begyndelse med småsprodsede vinduer og røde saddeltage. Det finder Akademiraadet bekymrende, da vores bymiljøer oftest er dynamiske og netop indeholder repræsentationer af mange forskellige stilperioder. Derfor bør bestemmelserne for nybyggeri (som fx, at vinduer over 1m² skal indeholde sprosser) revideres således, at der opnås en ærlighed i udtrykket i det moderne byggeri. Mange gamle danske købstæder – som fx Ribe og Odense – rummer meget fine eksempler på samtidsarkitektur udført i samklang med de omgivende historiske ejendomme, som Kertemindes bymidte kan lade sig inspirere af.

Akademiraadet stiller sig gerne til rådighed for yderligere dialog.

Venlig hilsen
AKADEMIRAADET

